

Toruń, dnia 27 listopada 2008 r.

Wójt Gminy Chełmża
ul. Wodna 2
87-140 Chełmża

Dotyczy pisma Wójta Gminy Chełmża z dnia 19 listopada 2008 r., znak PIR 2226/12/08 w sprawie wydania zaleceń konserwatorskich do planowanego remontu elewacji oraz wymiany stolarki okiennej i drzwiowej w budynku pałacu w m. Brąchnówko, gm. Chełmża.

stan obecny pałacu w Brąchnówku:

Pochodzący z 1866 r. (data zakończenia budowy), wzniesiony w typie willi pałac w Brąchnówku, posiada klasycystyczną formę i detal architektoniczny. Budynek murowany, tynkowany, na planie kwadratu. Dwukondygnacyjny z piętrem w typie mezzanina, nakryty dachem czterospadowym z pseudobelwederem w zwieńczeniu. Na elewacji frontowej (zachodniej), wsparty na trzech filarach ganek z tarasem opatrzonym metalową balustradą. Elewacje z podziałami poziomymi zaznaczonymi poprzez gzymsy ponad cokołem, międzykondygnacyjny oraz wieńczący. Podział podkreślony boniowaniem w postaci zdwojonych pasów w przyziemiu. Okna dolnej kondygnacji ujęte w profilowane opaski oraz pilastry, zamknięte profilowanym gzymsem pod którym gładki fryz. Okna II kondygnacji z pilastrami po bokach, między którymi płyciny z fakturowym tynkiem w profilowanych opaskach.

Stolarka okienna w kolorze białym, niejednolita. W I kondygnacji drewniana z krzyżem okiennym i szczeblinami w dolnych skrzydłach, częściowo bez szczeblin, z dominującym ślemieniem o zróżnicowanych profilach. W II kondygnacji drewniana z krzyżem okiennym bez szczeblin, częściowo wymienione na PCV.

Zalecenia konserwatorskie do planowanych prac:

Prowadząc prace przy pałacu należy:

1. Zachować pierwotne rozmieszczenie, wielkość i kształt oraz proporcje otworów okiennych i drzwiowych.
2. Remont elewacji powinien polegać na wykonaniu tradycyjnych tynków – zakaz stosowania gładzi szpachlowej
3. Należy bezwzględnie zachować istniejący detal architektoniczny w postaci profilowanych gzymsów, fryzów, palmet, opasek okiennych i drzwiowych, gzymsów nadokiennych, pilastrów, boniowania w I kondygnacji, oraz strukturalnego tynku w płycinach II kondygnacji.
4. Brakujące elementy detalu architektonicznego należy uzupełnić wzorując się na zachowanych jego fragmentach, powielając profile, układ, szczegóły zdobnicze

5. Do uzupełnień detalu należy użyć zaprawy o odpowiednich właściwościach fizyko-mechanicznych zapewniających odpowiednią ich trwałość oraz estetykę;
6. Dla elewacji i stolarek należy zaprojektować kolorystykę charakterystyczną dla architektury pałacowej z połowy XIX w.
7. Dopuszcza się wymianę stolarki okiennej z warunkiem zachowania jako materiału drewna z uwzględnieniem ich historycznego podziału, kształtu i profili poszczególnych elementów. Jako wzór należy przyjąć okno krosnowe (zachowane na II kondygnacji elewacji północnej, patrz: karta ewidencyjna zabytków architektury i budownictwa z 1995 r.), bez ślemienia z słupkiem z walkiem od zewnątrz, z podziałem szczelinowym – trzy poziome szczeliny w każdym ze skrzydeł w I i II kondygnacji. Dla stolarki okiennej wskazanym jest zastosowanie kolorystyki w odcieniach szarości perłowej.
8. Podział stolarki ma wynikać z jej konstrukcji (zakaz stosowania podziałów imitujących krzyż okiennych - naklejanych). Stolarke należy osadzić za węgarkiem w taki sposób aby ukryć za nim ramę okienną.
9. Należy ujednolicić stolarke drzwiową. Należy wprowadzić drewnianą stolarke w konstrukcji ramowo-płycinowej, odpowiednio dwuskrzydłową (elewacja zachodnia), jednoskrzydłową (elewacja południowa), półtoraskrzydłową (elewacja wschodnia) z nadświetlami oraz trzema płycinami na każdym skrzydle (jako wzór wewnętrzne drzwi na elewacji zachodniej). Wewnętrzne drzwi na elewacji zachodniej wraz z ościeżynami należy bezwzględnie oczyścić i zachować.
10. Należy ujednolicić metalowe balustrady balkonu na elewacji zachodniej oraz przy schodach na elewacji wschodniej. Należy im nadać ciekawą formę. W miejscu metalowych balustrad dopuszcza się wybrukowanie barier.

Przed przystąpieniem do wykonywania planowanych przy obiekcie prac należy wystąpić do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z wnioskiem o pozwolenie na prowadzenie przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, architektonicznych i innych działań oraz przedłożyć dokumentację projektową sporządzoną zgodnie z wydanymi zaleceniami konserwatorskimi.

Otrzymują:

- ① Adresat
2. WUOZ/T/UAB a/a

Kujawsko - Pomorski
Wojewódzki Konserwator Zabytków

mgr Sambor Gawiński

MK